

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 351

Valmistelija

Talouspäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman laatimisohteet kokouksessaan 21.8.2023 §:ssä 203.

Kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden suunnitelmakauden kuluessa. Taloussuunnitelmassa päätetään yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla edellisten tilikausien alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioprosessissa on tänä vuonna ollut haasteita, koska kaupungin rahoitus ei vastaa aikaisempien vuosien tasoa. Tämä perustuu sote-uudistuksesta johtuvaan verotulojen ja valtionosuuksien vähenemiseen.

Kaupungin tulojen kehitys

Paraisten veroennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteisiin verotettavien tulojen kehityksestä. Talousarviovuoden 2024 kunnallinen tuloveroprosentti on 7,9 %.

Kiinteistöveroprosentit ovat vuonna 2024 ennallaan; yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,50 %, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,47 %, muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,50 %, rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00 % ja voimalaitosten veroprosentti 3,10 %.

Verojen arvioidaan vuoden 2024 talousarviossa kokonaisuutena olevan 41 358 000 euroa ja valtionosuuksien 7 985 000 euroa.

Ehdotus käyttötalousarvioksi

Kaupungin käyttötalouden nettomenoiksi (toimintakate) arvioidaan 45 977 000 euroa vuonna 2024.

Kokonaistoimintatuotot vuoden 2024 talousarviossa ovat 27 977 000 euroa (27 342 000 euroa vuonna 2023). Talousarvioon sisältyy 0,2 miljoonaa euroa myyntivoittoja kiinteistöjen myynnistä.

Käyttökustannuksiksi arvioidaan 73 954 000 euroa, kun ne vuoden 2023 talousarviossa olivat 71 239 000 euroa. Kaupungin kokonaistoimintakuluista henkilöstökulujen osuus on 33 508 000 euroa (45,3 %) ja ostopalvelujen osuus 19 366 000 euroa (26,2 %).

Ehdotus investointitalousarvioksi

Kaupungin investointitalousarvio vuonna 2024 on 6 428 800 euroa (netto).

Investointilista on laadittu yhdessä kaikkien toimialojen kanssa syksyllä 2023. Kaupungin investointitalousarvioon sisällytettävien investointien määrään kohdistuu suuria paineita. Vuoden 2024 talousarviossa suurin yksittäinen investointi on Malms skolan peruskorjaus, oppimiskeskus Bravan välituntipihan valmistuminen sekä toinen ja viimeinen maksu PUNT Oy:lle osakepääoman korotuksen muodossa.

Investointitalousarvion koko ei mahdollista kaupungin investointien omarahoitusta.

Vuosikate ja tulos

Vuosikate kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksessa on 7 985 000 euroa.

Tilikauden tulokseksi on budjetoitu -2 604 000 euroa ja tilikauden alijäämäksi -2 565 000 euroa.

Kaupungin lainakanta tulee vuonna 2024 kasvamaan 3,4 miljoonalla eurolla yhteensä 48,3 miljoonaan euroon. Lainakanta asukasta kohden on siis noin 3 263 euroa/asukas (3 512 euroa/asukas vuoden 2022 talousarviossa, 2 998 euroa/asukas vuoden 2023 ennusteessa).

Kaupungin edellisiltä vuosilta kertynyt ylijäämä on 11,0 miljoonaa euroa.

Liite

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelma

Esittelijä

Vt. kaupunginjohtaja Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallitus valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginhallituksen kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat.

Päätös

Puheenjohtaja ehdotti, että kaupunginhallitus käsittelee vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman luvuittain talousarviokirjan sivun 1 jaottelun mukaisesti. Siirryttäessä käyttötalousarvion käsittelyyn käsittelee jatkettiin sivu sivulta.

Talousarvion käsittely

- Sivun 12 ensimmäisen strategisen tavoitteen vastuualue korjataan niin, että se on Elinvoimavaliokunnan sijaan Tekniikka ja infra.

- Markku Orell ehdotti sivun 13 ensimmäiseen strategiseen tavoitteeseen seuraavaa muutosta. Hallitus yhtyi muutokseen yksimielisesti.

”Strateginen tavoite:

Muotoilemme pitkän tähtäimen palvelulupausten kriittisistä toimintamuodoista kaikille kunta-alueille. Erityisesti huomioimme lasten, nuorten ja ikääntyneiden hyvinvointia kuvaavat hyte-tavoitteet.

Suunniteltu toiminta:

Selvitetään palvelulupausten kehittämistarpeet kaikilla kunta-alueilla kartoittamalla terveyttä edistäviä toimintamuotoja vuonna 2024. Nostetaan erityisesti lasten, nuorten ja ikääntyneiden hyvinvointia kuvaavat mittarit kehittämiskohteiksi.”

- Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti, että otsikon ”Kaupungin toimintatulot ja toimintamenot” alle sivulle 22 lisätään virke siitä, minkä verran vuokratuloja kaupunki budjetoit saavansa Varhailta vuonna 2024.

- Teknisenä korjauksena kaupunginhallitus päätti, että talouspäällikkö tarkastaa henkilötyövuodet suunnitelmavuosien taulukoista.

- Markku Orell ehdotti vastuualueen Tilapalvelut kohdalle sivulle 42 seuraavaa lisäystä. Hallitus yhtyi lisäykseen yksimielisesti.

”Kaupungin tekninen osasto tutkii mahdollisuutta siirtyä (rahoitus-)malliin, joka perustuu siihen, että kaupunki ostaa tarvittavan energian ulkopuoliselta toimijalta sen sijaan, että se investoisi itse tarvittavaan tekniikkaan. Kaupunki voisi näin luopua nopeammin fossiilisen energian käytöstä useissa kohteissa ja samalla todellista kustannusta käsiteltäisiin käyttökustannuksena eikä se rasittaisi muutenkin niin kireää investointitalousarviota.

Oikealla aikaperspektiivillä tarkasteltuna käyttökustannusten ei tarvitsisi nousta lainkaan ja samalla voitaisiin nopeuttaa siirtymistä vihreään uusiutuvaan energiantuotantoon, jos investoinnin ja käytön suhde optimoitaisiin.”

- Hallitus hyväksyi yksimielisesti, että otsikon Siivous alta sivulta 43 poistetaan kengätöntä koulua koskeva virke.

Tauko talousarvion käsittelyssä klo 17.57–18.07

- Dan-Peter Henriksson ehdotti vastuualueen Kulttuuri ja vapaa-aika kohdalla lii-kuntatoiminnan vuokra-avustusten korottamista 10 000 eurolla. Hallitus yhtyi korotukseen yksimielisesti.

- Hallitus päätti yksimielisesti kansalaisopiston toimintatuottojen korottamisesta 10 000 eurolla.

- Gunilla Granberg ehdotti, että vastuualueen Elinkeinoelämä ja matkailu

kohdalle sivulle 56 lisätään, että kaupunki osallistuu A’Pelago Initiativeen. Hallitus yhtyi lisäykseen yksimielisesti.

- Jarmo Takatupa ehdotti Markku Orellin kannattamana, että vastuualueen Yhteydet ja joukkoliikenne kohdalle sivulle 58 lisätään seuraava teksti. Hallitus yhtyi lisäykseen yksimielisesti.

”Joukkoliikenneselvitystä hyödynnetään joukkoliikenteen kehittämiseksi koko kunnan alueella ja erityisesti eri liikennemuotojen yhteentoimivuuden osalta.”

- Hallitus päätti yksimielisesti, että vastuualueelta Lupapalvelut vähennetään yksi henkilötyövuosi, joka sivukuluineen vastaa noin 58 000 euroa.

Tauko talousarvion käsittelyssä klo 19.11–19.15

- Staffan Åberg ehdotti Maria Sainion kannattamana, että vastuualueen Mittaus kohdalle sivulle 63 lisätään seuraava teksti. Hallitus yhtyi lisäykseen yksimielisesti.

”Kaupunki hakee aktiivisesti yhteistyötä erityisissä kehittämishankkeissa esimerkiksi maankäyttö- ja muiden sopimusten kautta. Esimerkiksi maanomistuksensa kehittämisestä kiinnostuneiden suurten maanomistajien kanssa tulisi käydä jo ennen kaavoitusprosessia ja sen aikana strategista keskustelua, jossa selvitetään kehittämispyrkimyksiä ja yhteistyömahdollisuuksia.

Kaupungin edun mukaista on pystyä tarjoamaan houkuttelevia maa-alueita esimerkiksi uusia asuin- tai muita alueita varten ja kaavoitusprosessi voi tällöin käsitellä muitakin kuin kaupungin omistamia maa-alueita.”

- Teknisenä korjauksena kaupunginhallitus päätti, että talouspäällikkö saa korjata sivut 73–75 ja siirtää vesihuoltolaitoksen rahoitustuotot ja -kulut muista toimintakuluista rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

- Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti poistaa investointitalousarviosta koko investoinnin 4003 Kaupungintalo ja investoinnin 5346 Vapparintien palloiluhalli, korjaus.

- Teknisenä korjauksena kaupunginhallitus päätti, että talouspäällikkö korjaa investointitalousarvion otsikoista nimen Havis muotoon Norrbyn ranta-alue.

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman ja päätti ehdottaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallitus päätti valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginhallituksen kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat.

456/02.02.00/2023

- Liite** Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelma
- Päätösehdotus** Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.
- Kaupunginvaltuusto valtuuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginvaltuuston kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat.
- Päätös**
- Talousarvion sivu 7: Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti, että hyvinvointitoimikunta lisätään oikeaan kohtaan organisaatiokaaviossa, kun hallintosäännön päivitys on hyväksytty.
 - Talousarvion sivut 10–13: Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti, että biosfäärialueen nimi korjataan oikeaan muotoon Saaristomeren Unesco-biosfäärialueeksi. Vastaava tekninen korjaus tehdään myös kaikkiin muihin kohtiin talousarviossa.
 - Talousarvion sivu 23: Keskustelun kuluessa valtuutettu Jan Eriksson ehdotti, että virke "Alla luettelo realisoitavista kiinteistöistä" muutetaan muotoon "Alla luettelo realisoitavista ja/tai kehitettävistä kiinteistöistä". Valtuutetut Kurt Lundqvist, Markku Orell, Paola Fraboni ja Tomas Jansén kannattivat ehdotusta. Äänestysmenettely hyväksyttiin siten, että kaupunginhallituksen pohjaehdotusta kannattavat äänestävät Jaa ja valtuutettu Jan Erikssonin vastaehdotusta kannattavat äänestävät Ei.
- Äänestyksessä annettiin 35 ääntä:
31 Ei-ääntä ja
4 tyhjää ääntä.
- Valtuutettu Erikssonin ehdotuksesta tuli näin ollen kaupunginvaltuuston päätös. Valtuutettu Laura Wickström ilmoitti eriyvän mielipiteen pöytäkirjaan.
- Talousarvion sivu 40: Keskustelun kuluessa valtuutettu Christer Friis ehdotti Tekniikan ja infran alle uutta, neljättä kappaletta: "Ennen vuoden 2024 avustusten jakamista avustusten myöntämistä koskevia sääntöjä tulee tarkastella ja selvittää. Saaristolautakuntaa tulee kuulla, kun säännöt laaditaan." Valtuutetut Rolf Schwartz ja Nina Söderlund kannattivat ehdotusta. Äänestysmenettely hyväksyttiin siten, että kaupunginhallituksen pohjaehdotusta kannattavat äänestävät Jaa ja valtuutettu Christer Friisin vastaehdotusta kannattavat äänestävät Ei.
- Äänestyksessä annettiin 34 ääntä:
19 Jaa-ääntä ja
15 Ei-ääntä.
- Kaupunginhallituksen ehdotuksesta tuli näin ollen kaupunginvaltuuston päätös.
- Talousarvion sivu 59: Keskustelun kuluessa valtuutettu Kurt Ekström ehdotti,

että lupapalvelujen talousarvioon lisätään takaisin 29 000 euroa, eli puolet kaupunginhallituksen poistamista 58 000 eurosta. Valtuutetut Anne Eriksson, Merja Fredriksson ja Tomas Jansén kannattivat ehdotusta. Äänestysmenettely hyväksyttiin siten, että kaupunginhallituksen pohjaehdotusta kannattavat äänestävät Jaa ja valtuutettu Kurt Ekströmin vastaehdotusta kannattavat äänestävät Ei.

Äänestyksessä annettiin 35 ääntä:

16 Jaa-ääntä ja
18 Ei-ääntä sekä
1 tyhjä ääni.

Valtuutettu Kurt Ekströmin ehdotuksesta tuli näin ollen kaupunginvaltuuston päätös.

- Talousarvion sivu 69: Keskustelun kuluessa valtuutettu Erika Silventoinen ehdotti seuraavaa: ”Ottaen huomioon viimeisimmät Pisa-tulokset ja tämän päivän haasteet kouluissa meidän ei pidä säästää tuntiresursseista. Ehdotan 30 000 euron lisäystä, jotta koulujen tuntiresurssit voidaan pitää nykyisellä tasolla.” Valtuutetut Paola Fraboni, Jeannette Laaksonen, Laura Wickström, Maj Björk, Rolf Schwarz, Maria Lindell-Luukkonen ja Lotta Laaksonen kannattivat ehdotusta.

Äänestyksessä annettiin 35 ääntä:

18 Jaa-ääntä ja
17 Ei-ääntä.

Kaupunginhallituksen ehdotuksesta tuli näin ollen kaupunginvaltuuston päätös.

- Talousarvion sivu 71: Keskustelun kuluessa valtuutettu Erika Silventoinen ehdotti seuraavaa: ”Ottaen huomioon viimeisimmät Pisa-tulokset ja tämän päivän haasteet kouluissa meidän ei pidä säästää tuntiresursseista. Ehdotan 37 000 euron lisäystä, jotta koulujen tuntiresurssit voidaan pitää nykyisellä tasolla.” Valtuutetut Paola Fraboni, Jeannette Laaksonen, Laura Wickström, Maj Björk, Rolf Schwarz, Maria Lindell-Luukkonen ja Lotta Laaksonen kannattivat ehdotusta.

Äänestyksessä annettiin 35 ääntä:

18 Jaa-ääntä ja
17 Ei-ääntä.

Kaupunginhallituksen ehdotuksesta tuli näin ollen kaupunginvaltuuston päätös.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto valtuutti viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan kaupunginvaltuuston kokouksen aikana tekemistä muutoksista aiheutuvat tekniset korjaukset sekä tarkastamaan laskelmat.

PARGAS STAD
PARAISTEN KAUPUNKI
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

Utdrag ur protokoll
Ote pöytäkirjasta
§ 351 27.11.2023
§ 145 11.12.2023

Utdragets riktighet bestyrks
Otteen oikeaksi todistaa

21.12.2023

<Lisaa nimi>
<Lisaa titteli>

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 145

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon samaan aikaan, kun päätöksen katsotaan kuntalain 140 §:n mukaisesti tulleen kunnan jäsenen tietoon.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomaislainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomaislainen

Kunnallisvalitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 32, 20101 Åbo

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, Åbo

Sähköpostiosoite: turku.hao[a]oikeus.fi

Faksinumero: 029 564 2414

Puhelinnumero: 029 564 2400

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;

PARGAS STAD
PARAISTEN KAUPUNKI
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

Utdrag ur protokoll
Ote pöytäkirjasta
§ 351 27.11.2023
§ 145 11.12.2023

4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessioitteeseen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Paraisten kaupungin kirjaamosta.

Paraisten kaupunki, Rantatie 28, 21600 Parainen, sähköpostiosoite: parainen[a]parainen.fi.

Pöytäkirja on 21.12.2023 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty